

RUZIEOPLOSSERS

Voor de leerkracht

- ◆ Om (opnieuw) kennis te maken met Nelson Mandela kunt u het verhaal uit les 1 voorlezen. U vindt dit bij bouwsteen 1.
- ◆ Deze les sluit aan bij blok 2 van de Vreedzame School 'We lossen conflicten samen op'

Doelstelling:

- ◆ Leerlingen nemen kennis van het 'conflict' in het leven van Nelson Mandela.
- ◆ Leerlingen weten dat conflicten en ruzie erbij horen en dat je deze samen kunt oplossen.
- ◆ Leerlingen oefenen met het inzetten van hun talent om een ruzie op te lossen.

Bouwstenen

1. Verhaal

Inleiding

- ◆ Nodig: eventueel een wereldkaart of wereldbol

Wie van de kinderen weet nog wie Nelson Mandela is? Hij woonde niet in Nederland, maar in Zuid-Afrika. Dat is ongeveer 11 uur vliegen hier vandaan. Wijs Zuid-Afrika aan op de kaart of wereldbol.

Verhaal

- ◆ Nodig: download van het verhaal 'Ruzie'

Vertel dat u een verhaal gaat voorlezen over iets dat al heel lang geleden is gebeurd. Toen de opa's en oma's van de kinderen nog kinderen waren. Misschien wel net zo groot als de kinderen in de klas nu zijn.

Lees het verhaal 'Ruzie' voor.

2. Gesprek

Praat met de kinderen over het verhaal en over ruzie in het algemeen. Formuleer samen nog eens dat oplossen van een ruzie wil zeggen dat alle partijen tevreden zijn.

Mogelijke vragen bij dit gesprek:

- ◆ Wat hoorde Nelson toen hij zat te lezen?
- ◆ Wie hadden er ruzie?
- ◆ Ging Nelson door met lezen?
- ◆ Waarom niet?
- ◆ Hoe losten Percy en Ruth de ruzie op?
- ◆ Waarover heb jij weleens ruzie?
- ◆ Welke ruzie heb jij weleens gezien.
- ◆ Hoe heb je geholpen om de ruzie op te lossen?
- ◆ Wanneer is een ruzie opgelost?

TIP: Zet een stoel in de kring. Dat is de stoel waar Nelson in zat te lezen. Toen hij de ruzie tussen Percy en Ruth hoorde, moest hij beslissen: blijf ik zitten, of ga ik er naartoe. Vraag een kind om dit na te spelen. Het mag zitten op de stoel. Met de hele groep maakt u de geluiden van kletterende pannen en servies. Als het stil wordt, speelt het kind op de stoel wat hij of zij denkt dat Nelson zei en deed.

3. Samenwerken

Nodig

- ◆ een 'Oploscape' van stof of crêpepapier
- ◆ papier om de handen van de kinderen op om te trekken

Zeg: 'Steek je hand op als je wilt meehelpen om ruzie op te lossen.'

Laat de handen zwaaien en draaien en wapperen, want het is fijn als een ruzie wordt opgelost.

Vertel dat de groep samen een 'Oploscape' gaat maken. Iedereen die zijn handen uit de mouwen wil steken bij een ruzie, trekt zijn of haar hand om. Samen slaat de groep de handen ineen om ruzies op te lossen. Al die omgetrokken handen komen als symbool daarvan op de 'Oploscape'.

Wie mag de cape dragen? Elke dag een ander kind. Bedenk samen hoe de groep dat, zonder ruzie, kan doen.

Leer het lied 'Samen blij!' aan. Wanneer kinderen een ruzie zien, mogen ze dit lied zingen om iedereen eraan te herinneren dat ruzie erbij hoort, en dat je samen een oplossing kunt zoeken.

Samen blij! (melodie: Vader Jacob)

Wat een ruzie, wat een ruzie!

't Hoort erbij, 't hoort erbij.

Heb je 't in de gaten? Samen over praten,

lost veel op. Samen blij!

4. Verbeelding

In deze les leren de kinderen hun talent in te zetten om ruzies op te lossen. Om ze hiermee te laten oefenen, kunt u in de dramalessen de volgende situaties uitspelen:

(Nodig: 3 spelers, van wie 1 met de 'Oploscape')

- ◆ Twee kinderen staan bij de kieskast. Op hetzelfde moment pakken ze allebei hetzelfde eruit. Ze willen het allebei per se hebben. Dat is het leukste in de kast, daarmee willen ze spelen! Het kind met de 'Oploscape' ziet het en gaat eropaf.
- ◆ Op het schoolplein liggen twee kinderen op de grond. De een schopt richting de ander. Het kind met de 'Oploscape' ziet het en gaat eropaf. Het ene kind zegt dat het geduwd is. Het andere kind zegt dat het struikelde.
- ◆ Bij de kapstok staan twee kinderen heel boos naar elkaar te kijken. 'Je had het beloofd,' roept de een. 'Nietes, alleen gezegd,' schreeuwt de ander. Het kind met de 'Oploscape' ziet het en gaat eropaf. Het ene kind zegt dat het andere kind had beloofd om te komen spelen. Maar nu zegt het dat het niet komt.
- ◆ In een hoek van de klas staat een kind. Het staart naar buiten. Het kijkt verdrietig. Het kind met de 'Oploscape' ziet het en vraagt of er soms ruzie is. 'Ja,' zegt het kind, 'ik hoorde iemand iets heel onaardigs over mij zeggen.'

Vul deze situaties aan met ruzies die bij u in de groep voorkomen. Hoe lukt het om de ruzies op te lossen op een manier dat alle partijen tevreden zijn?

5. Actie

Eén hand van de kinderen zit op de 'Oploscape' van de groep. Laat ook de andere hand omtrekken. Kopieer voor elk kind het lied 'Samen blij!' Plak dit in de andere hand. Deze hand gaat mee naar huis, want ook buiten school kunnen kinderen helpen bij het oplossen van ruzies.

Vraag de ouders of ze de hand goed zichtbaar in huis willen ophangen. Hun kind zal het leuk vinden als ze mogen vertellen hoe ze buiten school geholpen hebben om een ruzie op te lossen. Mooie verhalen daarover kunnen wellicht ook in de kring op school gedeeld worden.

6. Presenteren

Zet tijdens een schoolpresentatie of een gezamenlijk moment op het plein o.i.d. een kind uit uw groep met de 'Oploscape' op een voetstuk. Het kind mag vertellen waar de cape voor is. Andere kinderen mogen er vragen over stellen. De kinderen uit uw groep mogen allemaal helpen om die vragen te beantwoorden.

7. Reflecteren

Vertel na een aantal weken aan de kinderen wat u heeft zien gebeuren in de groep met betrekking tot ruzies oplossen en het inzetten van de 'Oploscape'.

Vraag hun wat er al goed gaat en wat er nog beter kan. Maak hierover zo nodig afspraken met elkaar.

Kinderen tekenen zichzelf met de 'Oploscape' en vertellen of schrijven erbij hoe ze het vinden om die om te hebben.

Bij kinderen die nog niet zelf kunnen schrijven, kunt u vragen of kinderen uit een hogere groep hen willen helpen tekst bij de tekening te schrijven.